



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2649/2019
26.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Момчило Стојановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде нематеријалне штете по основу дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1780/19 од 14.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 26.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1780/19 од 14.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1707/2016 од 03.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете због дискриминаторског понашања Зорице Банковић, Татјане Обренчевић, Лидије Алагић, судија Првог основног суда у Београду и Јелене Килибарде, судије Вишег суда у Београду, исплати износ од 4.000.000,00 динара. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1780/19 од 14.03.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 1707/16 од 03.12.2018. године.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију из свих законом предвиђених разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије указује се и на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, али исти нису били предмет оцене од стране овог суда будући да се ради о битној повреди одредаба парничног поступка због које се не може изјавити ревизија.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је овде тужилац пред Првим основним судом у Београду покренуо више парничних поступака, у којима су поступале судије Зорица Банковић, Татјана Обренчевић и Лидија Алагић, као и један поступак пред Вишим судом у Београду у коме је поступала судија Јелена Килибарда. Судија Зорица Банковић је поступајући у једном од тих предмета тражила од Центра за социјални рад Општине ... обавештење о томе да ли је пред тим органом покренут поступак оцене пословне способности тужиоца, а уколико није, наложила је да се исти спроведе, те да се евентуално спроведе поступак ради постављања привременог стараоца тужиоцу. Остале наведене судије су такође тражиле од Градског центра за социјални рад информацију о томе да ли је покренут поступак оцене пословне способности тужиоца по захтеву Првог основног суда у Београду, а судије Татјана Обренчевић и Лидија Алагић су донеле и решење о прекиду поступка до окончања поступка оцене способности тужиоца. Из извештаја надлежног органа старатељства од 23.05.2018. године произилази да је тај орган упутио допис Првом основном суду у Београду 25.04.2013. године којим је обавестио суд да су овде тужилац и његова супруга ББ на основу процене способности за усвојитеље по захтеву који су поднели 2005. године процењени као подобни усвојитељи, као и да је дописима од 07.10.2011. и 04.09.2012. године изнето мишљење да овде тужиоцу није неопходно именовати привременог стараоца јер може сам да се заступа, те да нема основа за покретање поступка за лишење пословне способности. Из исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке, произилази да је судија Зорица Банковић поступајући у предмету у којем је он имао својство тужиоца-противтуженог, на предлог пуномоћника противне странке иницирала пред надлежним органом старатељства процену његове пословне способности, због чега су пролонгирани други парнични поступци у којима је он био странка, а на који начин се он осећао дискриминисаним и повређен му је био углед и достојанство.

Код тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца налазећи да тужиоцу није повређено начело једнаких права и обавеза и да није извршена дискриминација по основу неког његовог личног својства, а да суд по службеној дужности пази на пословну и процесну способност странака, те да у конкретном случају тужилац није доказао да је обраћање поступајућих судија Центру за социјални рад било шиканозно и злонамерно у циљу повреде угледа и части и права личности тужиоца, те да тужилац нема основа за пружање судске заштите по основу накнаде штете због повреде части и угледа на основу члана 200. Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд је ценио наводе из ревизије тужиоца којима се указује на погрешан закључак нижестепених судова о томе да судије наведених судова опште надлежности нису својевољно из разлога шиканирања и злонамерно иницирале пред надлежним органом старатељства оцену пословне способности овде тужиоца и на тај начин му повредиле част и углед и нанеле штету својим незаконитим радом, па је нашао да су исти неосновани. Наиме, по налажењу овог суда, правилан је закључак

нижестепених судова да тужилац нема право на накнаду штете због незаконитог и неправилног рада судова опште надлежности, односно, да он у конкретном случају није дискриминисан у односу на друга лица као странке у поступцима који се воде пред судовима, због неког његовог личног својства. Како судови по службеној дужности морају пазити на пословну и процесну способност учесника у судским поступцима, те како је у конкретној ситуацији сам пуномоћник противне странке предложио да се пред надлежним органом старатељства покрене поступак оцене пословне способности овде тужиоца, правилно је поступајући судија у том парничном поступку тај поступак и иницирао, те прекинуо поступак до изјашњења надлежног центра за социјални рад, а што су правилно учиниле и остале поступајуће судије у другим предметима у којима је странка био овде тужилац. Стога, нема незаконитог и неправилног рада поступајућих судова, па самим тим ни овде тужилац нема право на накнаду штете због повреде части угледа и права личности у смислу одредбе члана 200. Закона о облигационим односима.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 153. став 1. и 154. ЗПП.

Из изложених разлога, применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић